

461
E692
Ent

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

ISSN 0013-8827. Officiële afkorting (World List): Ent. Ber., Amst.

Deel 46

1 februari 1986

No. 2

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam — Nederland

K. ALDERS, *Hoplodrina respersa* (Denis & Schiffermüller), nieuw voor de Nederlandse fauna (Lepidoptera: Noctuidae): 17; B. AUKEMA & M. A. BAARS, *Platyderus ruficollis* (Marsham, 1802), een nieuwe Nederlandse loopkever van Texel (Coleoptera: Carabidae): 19; W. C. H. SISTERMANS & B. P. M. KREBS, Een nieuwe vondst van *Harpalus flavescens* (Piller & Mitterpacher) (Coleoptera: Carabidae): 21; J. M. CUMMING & J. van der VECHT: New Oriental species of *Symmorphus* Wesmael, with description of a new subgenus (Hymenoptera: Vespidae, Eumenirinae): 23; LITERATUUR: 22, 32.

Hoplodrina respersa (Denis & Schiffermüller), nieuw voor de Nederlandse fauna (Lepidoptera: Noctuidae)

door

K. ALDERS

ABSTRACT. — *Hoplodrina respersa* (Denis & Schiffermüller), new to the fauna of The Netherlands (Lepidoptera: Noctuidae). In 1984 a female was caught at light in the extreme south-east of The Netherlands. The locality is not far from the known area of distribution of the species.

Fig. 1. *Hoplodrina respersa* (Denis & Schiffermüller), ♀, Vijlen, ×2. Foto Ton Feijen, Vrije Universiteit.

In 1984 heb ik in Vijlen, Zuid-Limburg, vrij geregeld met licht gevangen. De vlinderval stond steeds opgesteld aan de noordkant van het uitgebreide boscomplex. Dit bestaat uit gemengd loofbos — waarin o.a. berk en eik veel voorkomen — afgewisseld met sparrenpercelen.

Op 29 juli van dat jaar werd een voor mij onbekende uil in de vangbak aangetroffen, al op het eerste gezicht ongetwijfeld een *Caradrina/Hoplodrina*-soort. Hij viel meteen op door zijn

grijze (niet: grauwe) kleur en kwam in vorm en grootte overeen met *Hoplodrina alsines* (Brahm). Het betrof een gaaf vrouwtje.

Bij determinatie — in dit geval een mooi woord voor plaatjes kijken — kwam ik uit op *Hoplodrina respersa*, wat de heer Lempke later kon bevestigen. Deze soort zit hier aan de noordwestgrens van zijn areaal. Op de Britse eilanden en in Denemarken komt hij niet voor. Forster & Wohlfahrt (1971) noemen de soort: „Verbreitet, aber meist einzeln und fast überall ziemlich selten”. Van dr. Löser te Düsseldorf kreeg ik drie vindplaatsgegevens uit het Löbbbecke museum die voor ons gebied van belang zijn, waarvan Ahrweiler — een exemplaar uit 1927 — het dichtst bij onze grens ligt, 80 km ten zuidoosten van Vijlen.

Harkort & Weigt (1968) geven twee vondsten bij Wetter en twee bij Witten (ten zuiden van Dortmund). Op een exemplaar van 1953 na betreft het alle waarnemingen van vóór 1940. G. Warnecke (in litt. aan Lempke) vermeldt tenslotte nog één exemplaar van Hamburg in 1948. Aan de hand van deze gegevens valt het te betwijfelen of *respersa* in het aangrenzende Duitse gebied een standvlinder is.

Dit is hij zeker wel in België. Gegevens over het voorkomen van *respersa* aldaar kreeg ik van de heer W. De Prins te Antwerpen. De soort wordt in België sinds 1942 bijna elk jaar waargenomen, maar nooit in aantal. Hij is vrijwel beperkt tot de kalkgebieden en heeft blijkbaar weinig zwerfneigingen daar hij in midden- en noord-België nooit is aangetroffen. Enkele vindplaatsen liggen dicht bij de Nederlandse grens: langs de Maas tussen Luik en Maastricht. Heim de Balsac & Choul (1976) noemen de soort gewoon, maar zeer lokaal, op maaskalk, b.v. Hansur-Lesse.

Tenslotte wil ik de heer Lempke bedanken voor het verstrekken van de meeste literatuurgegevens.

LITERATUUR

- Forster, W. & T. A. Wohlfahrt, 1971. *Die Schmetterlinge Mitteleuropas* 3: I-VII, 1-329. Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart. (p. 158, pl. 17, fig. 25).
- Harkort, W. & H.-J. Weigt, 1968. Beobachtungen zur Schmetterlingsfauna im Raum Dortmund-Hagen-Iserlohn. — *Dortmunder Beitr. Landesk.* 2: 31-62.
- Heim de Balsac, H. & M. Choul, 1976. Les lépidoptères de la Gaume franco-belge. — *Alexanor* 9: 291-302.

Mauvestraat 37, 6813 JK Arnhem
